

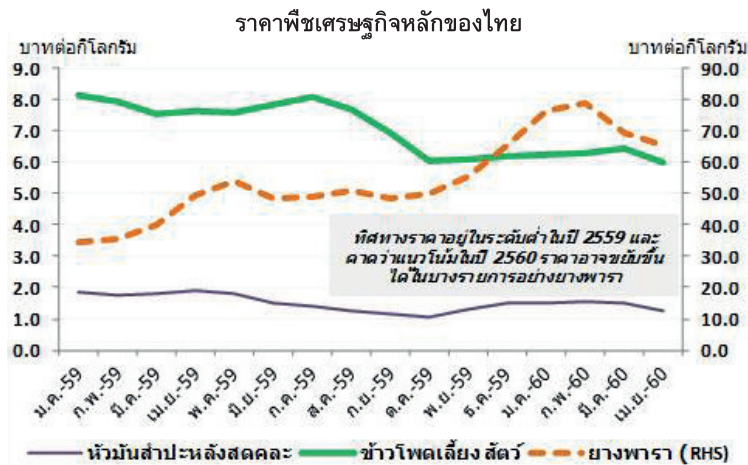
K SME Analysis

นวัตกรรม ช่วยดันราคาพืชเศรษฐกิจดี

นวัตกรรม ช่วยดันราคาพืชเศรษฐกิจดี

จากสถานการณ์สินค้าเกษตรที่เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของไทยในปี 2559 โดยเฉพาะในรายการพืชอย่างยางพารา มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ที่ได้เผชิญปัจจัยท้าทายหลากหลายทั้งในและต่างประเทศ ส่งผลกดดันราคาให้อยู่ในระดับต่ำ โดยยางพารา แม้ในปี 2559 ราคาจะขยับดีขึ้นกว่าปีก่อนโดยเฉพาะช่วงปลายปี จากผลของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ฟื้นตัวขึ้น แต่ภาพรวมราคาเฉลี่ยทั้งปีก็ยังปรับขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากปริมาณผลผลิตยางพาราโลกยังอยู่ในระดับสูง และความต้องการใช้ยางพาราโลกยังชะลอลง สำหรับราคามันสำปะหลัง ยังคงได้รับแรงกดดันจากความต้องการจากจีนที่ลดลง เนื่องจากผลของความต่อเนื่องของมาตรการจีนที่มีการใช้ข้าวโพดในสต็อกทดแทนการใช้มันสำปะหลัง ตั้งแต่เดือนกันยายน 2558 ขณะที่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ราคายังได้รับผลกระทบจากการลดภาษีนำเข้าข้าวสาลีของไทย สร้างแรงกดดันต่อราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

แนวโน้มราคาพืชเศรษฐกิจหลักในปี 2560

แนวโน้มราคาในปัจจุบัน

- ยางพารา**
 - ราคาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 69.6 บาทต่อตัน
 - เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.8
- มันสำปะหลัง**
 - ราคาเฉลี่ยลดลงไปอยู่ที่ 1.4 บาทต่อตัน
 - ลดลงร้อยละ 8.0
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์**
 - ราคาเฉลี่ยลดลงไปอยู่ที่ 6.3 บาทต่อตัน
 - ลดลงร้อยละ 13.7

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดการณ์ราคาพืชเศรษฐกิจหลักในปี 2560 โดยมีเหตุผลประกอบ ดังนี้

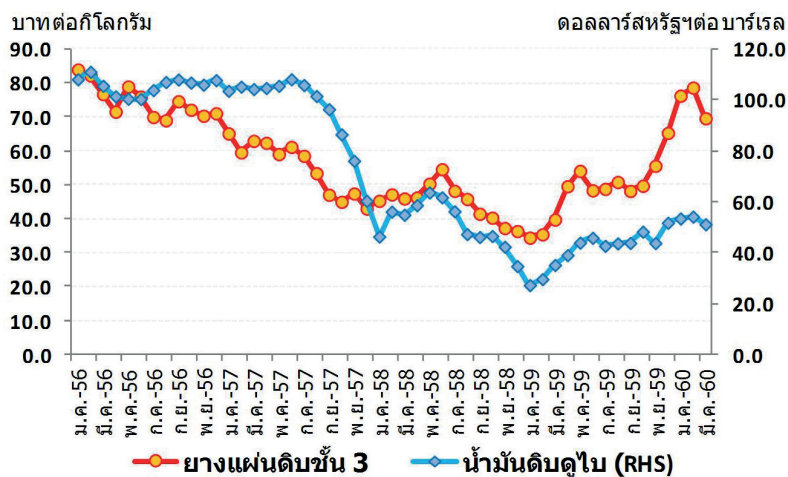
ยางพารา คาดว่า ในปี 2560 ราคาเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ 69.6 บาทต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 43.8 (YoY) ทั้งนี้ ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2560 ราคายางพาราเฉลี่ยอยู่ที่ 72.6 บาทต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 82.3 (YoY)

ปัจจัยสนับสนุนต่อราคา	ปัจจัยท้าทายต่อราคา
<ul style="list-style-type: none"> อุปทานของไทยที่ลดลงจากความเสียหายของอุทกภัยในภาคใต้ช่วงไตรมาสแรกของปี 2560 ประกอบกับโครงการภาครัฐที่ให้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกยาง 1 แสนไร่ต่อปี ไปปลูกพืชเศรษฐกิจประเภทอื่น อุปทานของไทยที่ลดลงจากความเสียหายของอุทกภัยในภาคใต้ช่วงไตรมาสแรกของปี 2560 ประกอบกับโครงการภาครัฐที่ให้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกยาง 1 แสนไร่ต่อปี ไปปลูกพืชเศรษฐกิจประเภทอื่น ความต้องการใช้ยางพาราในประเทศน่าจะเพิ่มขึ้นระดับหนึ่งจากโครงการภาครัฐอย่างล้อยางประชากรรัฐ และหมอนยางพารา ผู้ผลิตสำคัญอย่างอินโดนีเซีย มาเลเซีย และอินเดียลดกำลังการผลิตลงจากราคายางพาราที่ไม่จูงใจในปี 2559 ความต้องการใช้ยางพาราโลกเพิ่มขึ้นในธุรกิจยานยนต์ โดยเฉพาะในจีน ยุโรป และญี่ปุ่น ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปี 2560 คาดว่า อาจอยู่ที่ราว 50 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบาร์เรล หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.0 (YoY) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างราคายางพารา และราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จะช่วยหนุนให้ราคายางพาราปรับตัวดีขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> คู่แข่งอย่างประเทศในกลุ่ม CLMV ที่ยังมีผลผลิตที่ทยอยเปิดกรีดเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างราคายางพารา และราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกในปี 2560 พบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของราคายางพาราอยู่ที่ร้อยละ 43.8 (YoY) ขณะที่อัตราการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกอยู่ที่ร้อยละ 22.0 (YoY) โดยอัตราการเพิ่มขึ้นของราคายางพาราที่มากกว่านั้น ส่วนหนึ่งคงมาจากปัจจัยหนุนด้านอุปทานที่ลดลง และความต้องการใช้ยางพาราที่มีมากขึ้น

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาการเคลื่อนไหวของราคายางพาราในช่วงที่เหลือของปี 2560 พบว่า อาจมีแนวโน้มเคลื่อนไหวในทิศทางลดลงเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 1 เนื่องจากปัจจัยด้านฤดูกาลที่จะมีผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมากในไตรมาสที่ 4 โดยเฉพาะเดือนธันวาคม

ความสัมพันธ์ระหว่างราคาขายพารา และราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ CEIC รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

มันสำปะหลัง คาดว่า ในปี 2560 ราคาเฉลี่ยจะลดลงไปอยู่ที่ 1.4 บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ 8.0 (YoY) ทั้งนี้ ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2560 ราคามันสำปะหลังเฉลี่ยอยู่ที่ 1.45 บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ 21.4 (YoY)

ปัจจัยสนับสนุนต่อราคา	ปัจจัยท้าทายต่อราคา
<ul style="list-style-type: none"> ความต้องการใช้เอทานอลในประเทศอาจเพิ่มขึ้น ตามนโยบายส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนของภาครัฐอาจช่วยสนับสนุนราคามันสำปะหลังได้ในระดับหนึ่ง 	<div style="text-align: center;"> <p>สต็อกข้าวโพดของจีน</p> <p>สต็อกข้าวโพดจีนที่มีปริมาณมากกว่า 100 ล้านตัน จึงมีแนวโน้มที่จีนจะระบายสต็อกข้าวโพดออกมาอย่างต่อเนื่อง กดดันราคามันสำปะหลังไทย</p> </div> <p>ที่มา : USDA รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> ผลต่อเนื่องของมาตรการระบายสต็อกข้าวโพดของจีนที่มีมากกว่า 100 ล้านตัน ตั้งแต่เดือนกันยายน 2558 จะยังกดดันราคามันสำปะหลังในปี 2560 อย่างไรก็ตาม ในระยะถัดไปจากการที่จีนมีนโยบายให้ลดพื้นที่ปลูกข้าวโพดลง เพื่อควบคุมอุปทานข้าวโพดในประเทศ สะท้อนให้เห็นว่า สต็อกข้าวโพดที่มีอยู่ในคลังของจีนน่าจะให้ภาพที่ทยอยลดลง จากความต้องการใช้ข้าวโพดของจีนที่ยังมีอยู่ ก็อาจช่วยประคองราคามันสำปะหลังที่เป็นสินค้าทดแทนได้ในระดับหนึ่ง เศรษฐกิจจีนที่ยังชะลอการขยายตัว ผลผลิตมันสำปะหลังของไทยที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ 31.2 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 (YoY) ตลอดจนผลผลิตคู่แข่งอย่างเวียดนาม กัมพูชา และสปป.ลาว ที่อาจเพิ่มขึ้น

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ คาดว่า ในปี 2560 ราคาเฉลี่ยจะลดลงไปอยู่ที่ 6.3 บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ 13.7 (YoY) ทั้งนี้ ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2560 ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เฉลี่ยอยู่ที่ 6.2 บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ 20.3 (YoY)

ปัจจัยสนับสนุนต่อราคา	ปัจจัยทำทลายต่อราคา
<ul style="list-style-type: none"> การเติบโตของภาคปศุสัตว์ โดยเฉพาะไก่ ส่งผลต่อความต้องการอาหารสัตว์ที่มีรองรับ อาจช่วยประคองราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้ในระดับหนึ่ง 	<ul style="list-style-type: none"> ผลต่อเนื่องของการนำเข้าข้าวสาลี ซึ่งเป็นสินค้าทดแทนกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จะกดดันราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในปี 2560 อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2559 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีมติเห็นชอบมาตรการควบคุมการนำเข้าข้าวสาลี เพื่อนำมาใช้เลี้ยงสัตว์เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาต และต้องปฏิบัติตามมาตรการจัดระเบียบการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พร้อมทั้งกำหนดสัดส่วนการนำเข้าข้าวสาลีต่อการรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศในอัตราส่วน 1 ต่อ 3 (หากมีการนำเข้าข้าวสาลี 1 ตัน จะต้องรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศปริมาณ 3 ตัน) ก็อาจช่วยประคองราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้ในระดับหนึ่ง ประเทศผู้ผลิตรายใหญ่อย่างสหรัฐอเมริกา และบราซิล ที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้น จะยังเป็นปัจจัยกดดันราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ต้องจับตาดูการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้านอย่างสปป.ลาว ในช่วงเดือนที่ไทยมีผลผลิตออกมาก (ส.ค.-ธ.ค.) อาจส่งผลกระทบต่อราคาในประเทศ

สรุปการคาดการณ์ราคาสินค้าพืชเศรษฐกิจหลักของไทยปี 2560

พืชเศรษฐกิจ	ปี 2559 (บาทต่อกิโลกรัม)	4M2560 (บาทต่อกิโลกรัม)	ปี 2560f (บาทต่อกิโลกรัม)
ยางพารา	48.4 (7.6)	72.6 (82.3)	69.6 (43.8)
มันสำปะหลัง	1.52 (-29.4)	1.45 (-21.4)	1.4 (-8.0)
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	7.3 (-8.8)	6.2 (-20.3)	6.3 (-13.7)

หมายเหตุ : ยางพาราใช้ยางแผ่นดิบชั้น 3 และมันสำปะหลังใช้หัวมัน
: ตัวเลขในวงเล็บคืออัตราการขยายตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน (%YoY)
ที่มา : ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

แนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการค้าพืชเกษตร ตามแนวโน้มราคาในปี 2560

ปรับตัว เพื่ออยู่รอด

- ยางพารา**
 - แนวโน้มราคาต่ำลง ยังไม่ต้องเร่งสะสมสต็อก
 - ในช่วงที่ราคาลดต่ำลง ควรเร่งรับซื้อยางราคาถูก
- มันสำปะหลัง**
 - หารายได้เสริมจากพืชเกษตรอื่นที่นำมาตากในลานมันได้
 - ต่อยอดทำธุรกิจเอทานอล
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์**
 - ขยายธุรกิจไปยังฟาร์มไก่ที่มีการเติบโตที่ดี

จากแนวโน้มราคาพืชเศรษฐกิจหลักของไทยในปี 2560 อย่างยางพาราที่อาจปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ราคามันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อาจยังคงได้รับแรงกดดันต่อเนื่อง ส่งผลต่อการกำหนดราคาขายของผู้ประกอบการค้าพืชเกษตรให้มีความไม่แน่นอนจากความผันผวนด้านราคา ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงด้านราคาของผู้ประกอบการค้าพืชเกษตรที่ทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลาง¹ อย่างผู้รวบรวมยางพารา ลานมัน และผู้ประกอบการไซโลข้าวโพดเลี้ยงสัตว์² ควรต้องมีการปรับตัวในการบริหารจัดการสต็อกสินค้าเกษตรที่รับซื้อเข้ามาอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนติดตามสถานการณ์ราคาอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันความผันผวนด้านราคา และเป็นการลดความเสี่ยงจากปัญหาการขาดทุนสต็อก (Stock Loss)

การปรับตัวในภาพรวม

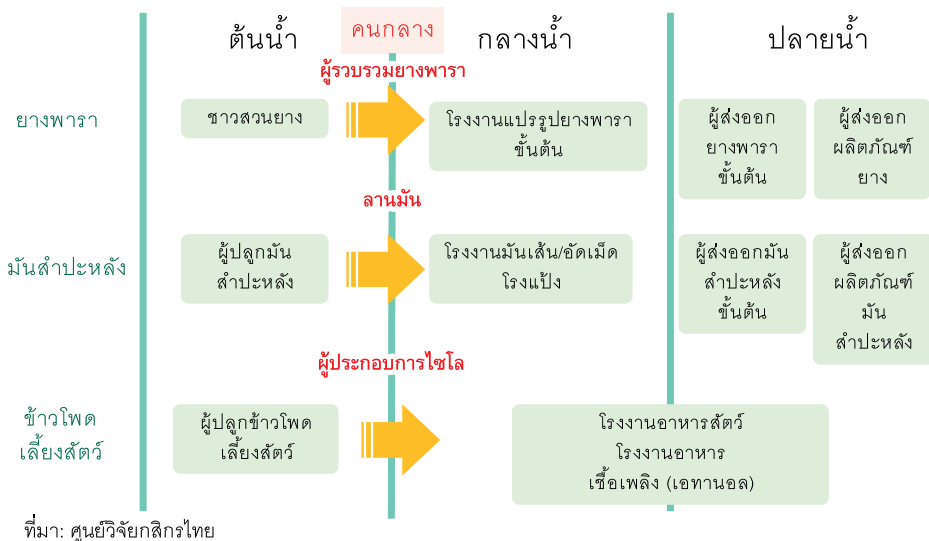

- ทำสัญญาซื้อขายสินค้ากับคู่ค้าล่วงหน้า
- ซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า
- การทำประกันภัยสินค้า

¹ ผู้ประกอบการรวบรวมยางพาราส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้, ผู้ประกอบการลานมันส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และผู้ประกอบการไซโลข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือ

² ผู้ประกอบการไซโลข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทำหน้าที่รวบรวมผลผลิตจากเกษตรกร แล้วนำผลผลิตเมล็ดข้าวโพดที่ได้มาอบแห้งเพื่อลดความชื้น จากนั้นจึงส่งขายต่อไปกับโรงงานอาหารสัตว์

ผลกระทบตลอดสายการผลิต

ไทยแลนด์ 4.0...การปรับตัวรูปแบบใหม่ของผู้ประกอบการ

ท่ามกลางภาวะการเปลี่ยนแปลงแนวโน้มกระแสหลักของโลก (Mega Trends) ทำให้มีการก้าวเข้าสู่บริบทในการพัฒนาภาคเกษตรของไทย หลายภาคส่วนจึงให้ความสำคัญกับการใช้นวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ถือเป็นช่วงเวลาเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม หรือไทยแลนด์ 4.0 ภายใต้การปฏิรูปภาคเกษตรของรัฐบาลที่กำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งโครงการดังกล่าวจะเน้นไปที่เกษตรกรเป็นหลักให้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการค้าพืชเกษตรก็จะได้รับอานิสงส์จากการพัฒนาของเกษตรกรด้วยเช่นกัน เนื่องจากประสิทธิภาพการผลิตที่ดีขึ้น จะช่วยหนุนราคาให้อยู่ในเกณฑ์ดีอย่างยั่งยืน อันจะช่วยให้ผู้ค้าพืชเกษตรได้รับประโยชน์จากราคาที่ดีขึ้นด้วย ซึ่งโครงการภาครัฐดังกล่าวที่กำลังดำเนินการ มีดังนี้

พัฒนาคน	พัฒนาพื้นที่ / ทรัพยากร และโครงสร้างพื้นฐาน	พัฒนาสินค้า	R&D เทคโนโลยีและนวัตกรรม
<ul style="list-style-type: none"> •โครงการเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร •โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ •โครงการการพัฒนาสหกรณ์การเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> •โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามหลักการแผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agriculture Map for Adaptive Management) 	<ul style="list-style-type: none"> •โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ •โครงการเกษตรอินทรีย์ •โครงการธนาคารสินค้าเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> •ศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์ •การพัฒนาเครื่องจักรกลการเกษตร •จัดตั้งศูนย์วิจัย และพัฒนาพันธุ์สัตว์น้ำ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

จากโครงการภาครัฐดังกล่าว อย่างเช่น โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามหลักการแผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก ผู้ประกอบการรวบรวมยางพาราอาจพิจารณาไปตั้งสถานที่รวบรวมยางพาราใกล้เขตพื้นที่ที่รัฐสนับสนุนปลูกยางพารา หรือใกล้กับโครงการนิคมอุตสาหกรรมยางพารา (Rubber City) ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ธุรกิจ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการขนส่งที่ถูกลงอีกด้วย

สำหรับในปัจจุบันที่ก้าวสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ผู้ประกอบการค้าพืชเกษตรควรมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ร่วมด้วยในการจัดการธุรกิจ ซึ่งปัจจุบันภาครัฐได้มีการให้บริการแอปพลิเคชันบนมือถือ (Mobile Application) ทำให้ผู้ประกอบการสามารถติดตามสถานการณ์สินค้าเกษตรด้านต่างๆ อาทิ ราคาปริมาณผลผลิต สถานการณ์การตลาด โรคพืชและศัตรูพืช การบริหารจัดการน้ำ รวมทั้งทราบถึงการพยากรณ์และเตือนภัยล่วงหน้าเพื่อเฝ้าระวัง ทำให้ผู้ประกอบการค้าพืชเกษตรสามารถบริหารจัดการสต็อกได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรนำเรื่องไทยแลนด์ 4.0 ที่ภาครัฐสนับสนุนเกษตรกรมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นองค์ความรู้กับธุรกิจตนเอง เช่น การที่ภาครัฐใช้โดรนติดกล้องเพื่อตรวจเช็คสภาพพื้นที่ทำนา การใช้เครื่องตรวจวัดสภาพภูมิอากาศ ทำให้นักวนาสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความรู้ อันนำไปสู่การพัฒนาเป็น Smart Farmer เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการฟาร์มของตนเองให้มีประสิทธิภาพได้ อีกทั้งผู้ประกอบการค้าส่งข้าวยังได้รับประโยชน์จากการมีช่องทางในการแสวงหาแหล่งผลิตข้าวที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดได้ง่ายขึ้น อันจะส่งผลดีต่อราคาซึ่งจะทำให้ทั้งชาวนา และผู้ประกอบการค้าส่งข้าวมีรายได้ที่ดีขึ้นด้วย

นอกจากนี้ ในปัจจุบันช่องทางโซเชียลมีเดีย นับว่าเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการขยายตลาดที่สำคัญของผู้ประกอบการค้าพืชเกษตร ด้วยการหาผู้ผลิตหรือความต้องการจากเกษตรกร/ผู้ประกอบการยุคใหม่ที่ใช้อย่างออนไลน์ในการติดต่อสื่อสาร ก็จะช่วยทำให้ผู้ประกอบการค้าพืชเกษตรสามารถเข้าถึงตลาดได้ง่ายขึ้น

4 แนวทางปรับตัว รับความผันผวนด้านราคา

- บริหารความเสี่ยงด้วยการจัดการสต็อกให้ดี
- ติดตามสถานการณ์ราคาอย่างใกล้ชิด
- ต่อยอดธุรกิจด้วยการลงทุนธุรกิจปลายน้ำ
- ใช้เทคโนโลยีช่วยจัดการธุรกิจ

โดยสรุป ในปี 2560 ผู้ประกอบการค้าพืชเกษตรควรมีการปรับตัวให้เหมาะสมกับภาวะที่แนวโน้มราคาพืชเกษตรยังมีความผันผวน โดยเฉพาะยางพาราที่อาจมีแนวโน้มราคาที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2559 ขณะที่มันสำปะหลังและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อาจมีแนวโน้มราคาที่ลดลง ด้วยการบริหารความเสี่ยงด้านราคาด้วยการจัดการสต็อกสินค้าเกษตรที่รับซื้ออย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนติดตามสถานการณ์ราคาอย่างใกล้ชิด อีกทั้งผู้ประกอบการค้าพืชเกษตรที่มีศักยภาพอาจพิจารณาต่อยอดธุรกิจไปลงทุนยังธุรกิจปลายน้ำที่มีศักยภาพเช่นกัน เพื่อเป็นการสร้างรายได้เพิ่มเติม นอกจากนี้ ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผู้ประกอบการค้าพืชเกษตรควรมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ร่วมด้วยในการบริหารจัดการธุรกิจ ผ่านการใช้ประโยชน์จากการสนับสนุนของโครงการภาครัฐต่างๆ รวมถึงการใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบันในการยกระดับธุรกิจ เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการที่มีรองรับ ก็อาจช่วยให้ผู้ประกอบการค้าพืชเกษตรสามารถรักษาบทบาททางธุรกิจไว้ได้ ในภาวะที่ราคาสินค้าเกษตรยังคงอยู่ในระดับต่ำ

แหล่งที่มาของข้อมูล : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ (USDA)

อัปเดตเทรนด์ความรู้ธุรกิจไม่รู้จักจบ
ทุกที่ทุกเวลา ได้ที่

